

DEFINICJA WŁADZY ZWIERZCHNIEJ NARODU

Władza zwierzchnia należy do Narodu, ponieważ Naród jest pierwotnym źródłem legitymacji władzy publicznej i stanowionego przez nią prawa.

Zasada ta oznacza, że **żadna władza, organ, grupa zawodowa, instytucja ani organizacja nie może wywodzić swojej legitymacji wyłącznie z własnego aktu władczego, z pominięciem podmiotowości i interesu wspólnoty Narodu.**

1. Legitymizacja prawa

Prawo jest prawomocnym narzędziem organizacji życia wspólnoty wtedy, gdy jego stanowienie posiada demokratyczną legitymację i pozostaje związane z dobrem wspólnym.

Samo uchwalenie przepisu nie przesądza jeszcze o jego społecznej legitymizacji.

Prawo tworzone bez rzeczywistego udziału czynnika społecznego, bez możliwości wyrażenia przez obywateli swojej woli oraz bez uwzględnienia dobra wspólnego może stać się wyłącznie **aktem politycznej woli władzy**, a nie wyrazem władzy zwierzchniej Narodu.

2. Dobro wspólne jako granica władzy

Prawo nie jest świętością.

Prawo ma służyć człowiekowi, wspólnocie i Narodowi — a nie podporządkowywać Naród interesowi aparatu władzy.

Jeżeli prawo pozostaje w oczywistej sprzeczności z dobrem wspólnym, jego istnienie powinno podlegać społecznej kontroli, ocenie i możliwości zmiany.

3. Prawo nielegitymizowane

Prawo stanowione bez demokratycznej legitymacji, bez udziału czynnika społecznego i wbrew dobru wspólnemu jest prawem politycznym i aspołecznym — formalnie ustanowionym przez władzę, lecz pozbawionym dostatecznej legitymacji społecznej.

Nie może ono być utożsamiane z wolą Narodu tylko dlatego, że zostało wydane przez organ posiadający kompetencję formalną.

4. Władza zwierzchnia a władza wykonawcza

Władza publiczna jest władzą pochodną. Władza zwierzchnia jest władzą Narodu.

Organy państwa mogą stanowić i wykonywać prawo tylko w granicach legitymacji udzielonej im przez Naród oraz w interesie wspólnoty.

Nie mogą natomiast uznawać własnej decyzji za źródło zwierzchnictwa nad Narodem.

5. Zasada nadrzędna

Z powyższego wynika fundamentalna zasada:

**NARÓD JEST ŹRÓDŁEM WŁADZY,
DOBRO WSPÓLNE JEST JEJ CELEM,
A PRAWO JEST NARZĘDZIEM SŁUŻĄCYM REALIZACJI TEGO CELU.**

Dlatego prawo nielegitymizowane społecznie, stanowione bez udziału Narodu i działające przeciwko dobru wspólnemu nie jest wyrazem władzy zwierzchniej Narodu, lecz przejawem władzy politycznej nad Narodem.

Tak rozumiana władza polityczna wymaga społecznej kontroli, zakwestionowania i — w granicach demokratycznego porządku prawnego — zmiany.

Zwierzchnictwo Narodu oznacza bowiem nie tylko prawo Narodu do wyboru władzy, lecz również prawo do oceny, kontroli i zmiany sposobu sprawowania tej władzy.